



Algemene informatie Jordanië

De oppervlakte van Jordanië bedraagt circa 89.000 vierkante kilometer en er wonen ongeveer 4,9 miljoen mensen. Sinds 1952 is het Hashemitische Koninkrijk Jordanië een constitutionele monarchie. Op dit moment wordt het land geregeerd door Koning Abdullah II. Door haar ligging in het hart van het Midden-Oosten is Jordanië van oudsher een brug tussen oost en west, tussen de woestijn en de zee. Reizigers trekken al duizenden jaren over de historische handelsroutes die Jordanië doorkruisen. Jordanië herbergt een schat aan cultuur, geschiedenis en natuur. Het Hashemitische Koninkrijk Jordanië kent een rijke geschiedenis, maar is nu een moderne staat die reizigers een scala aan mogelijkheden biedt. Het is één van de veiligste landen in het Midden-Oosten en de bevolking staat bekend om haar grote gastvrijheid. Het hoogtepunt van elke reis naar Jordanië is natuurlijk een bezoek aan de oude Nabatese stad Petra. Deze stad, die men eeuwenlang verloren heeft gewaand, is uitgehakt in de rozerode zandstenen rotsen. Petra is goed bewaard gebleven en vormt een grote bron van inspiratie voor reizigers, schrijvers en kunstenaars. Door de eeuwen heen heeft Jordanië altijd een belangrijke rol gespeeld in het Midden-Oosten. Veel Jordaanse dorpen en steden komen voor in de Bijbel. Veel steden van de beroemde Decapolis, het sociale en economische bondgenootschap van tien belangrijke steden in de Romeinse tijd, lagen in wat thans Jordanië is. De veldslagen tijdens de kruistochten vonden er plaats. Tot slot liggen een aantal van de heiligste plaatsen van de Islam eveneens in Jordanië. Heden ten dage zijn nog veel plekken te bezoeken die de sporen dragen van deze rijke geschiedenis.

Informatie over bezienswaardigheden

ALJOUN

Het kasteel van Ajloun werd in 1184 gebouwd door Izzeddin Usama Munqith, een neef van Saladin. Het had als functie om de regio tegen de kruisvaarders te beschermen. Het kasteel torent boven de groene heuvels en je kunt het al van kilometers ver zien liggen. Als je bovenop het kasteel staat, veertienhonderd meter boven de zeespiegel, heb je een schitterend uitzicht over de Jordaan-vallei. Het goed geconserveerde kasteel van Ajloun is een mooi voorbeeld van de middeleeuwse Arabisch-Islamitische architectuur. De belangrijkste bezienswaardigheden zijn een ophaalbrug naar de hoofdingang, een versterkte toegangspoort en een aantal torens. Binnenin is het kasteel een labyrint van gewelfde gangen, wenteltrappen, grote zalen die dienden als eetzaal, slaapzaal en stallen. Het kasteel heeft in totaal elf waterreservoirs. Interessant zijn ook de privévertrekken van de kasteelheer.

AMMAN

Amman, de hoofdstad van Jordanië, is oorspronkelijk op zeven heuvels gebouwd.

Tegenwoordig beslaat de stad minstens negentien heuvels. Amman is een stad van contrasten, een mengeling van oud en nieuw. Veel verschillende beschavingen hebben hier hun sporen nagelaten. In de oudste archieven wordt de stad Rabbath-Ammon genoemd, de hoofdstad van het koninkrijk van Ammon. Later werd de stad Philadelphia genoemd. Rond 30 voor Christus sloot Amman zich aan bij de Decapolis, het beroemde bondgenootschap van tien steden die zich verbonden wisten door sterke economische, politieke en culturele belangen. Ook tegenwoordig kun je in Amman nog veel overblijfselen uit het verleden zien. De Citadel biedt een fraai uitzicht over de heuvels en valleien van de stad. Op de Citadel vallen onder meer te bewonderen de tempel van Hercules, het paleis van de Ummayyaden, een Byzantijnse kerk en het archeologisch museum. Onder aan de heuvel kun je het Romeinse theater bezoeken dat plaats biedt aan 6.000 bezoekers. Vlakbij is ook de Grote Hussein Moskee een bezoekje waard. In het moderne Amman is vertier te over. In de nieuwe wijken Sweifiyeh en Abdoun kun je leuk winkelen. In de oude binnenstad kun je genieten van de kleurrijke soeks, de oude Arabische markten. Geniet van een traditionele Arabische maaltijd in een van de restaurants; vaak is hier ook live muziek. Als je van nachtleven houdt, breng dan `s een bezoekje aan een van de nachtclubs.

DANA NATUURRESERVAAT

Het Dana Natuurpark is een ecosysteem bestaande uit bergen en wadi's, droge rivierbeddingen. Het hoogteverschil is spectaculair: tussen de toppen van het Rift-gebergte en de woestijnvlakte van de Wadi Araba daalt de hoogte geleidelijk over 1.600 meter.

Samen met de dichte opeenhoping van verschillende grondsoorten, leidt dit tot een enorme biologische diversiteit. Variërend van dichtbegroeide berggruggen tot de Rummana-bron. Van witte zandwoestijnen overdekt met sierlijke acaciabomen tot kleine stroompjes omzoomd door manshoge oleanderstruiken. Van torenhoge zandduinen tot kale basalt- of granietrotsen. Tot nu toe zijn er 690 plantensoorten en 449 diersoorten aangetroffen, waarvan vele zeldzaam zijn en sommige met uitsterven worden bedreigd.

Dana is tevens rijk aan archeologie en cultuur. Er zijn circa honderd archeologische vindplaatsen ontdekt. Zo kun je in de omgeving van Wadi Feinan de resten zien van de oude hoofdstad van het koninkrijk Edom. Ook tref je hier ruïnes van het Romeinse watersysteem en twee vroegchristelijke kerken aan. Feinan kent verder een groot aantal kopermijnen, die in de Oudheid tot de grootste ter wereld behoorden.

Het Dana Natuurpark is geënt op een model van geïntegreerde bescherming en ontwikkeling: de bescherming van de biodiversiteit gaat hand in hand met het verbeteren van de sociale en economische omstandigheden van de plaatselijke bevolking. Ecotoerisme levert een bron van inkomsten op voor ongeveer 800 mensen.

DODE ZEE

De Dode Zee aan de westgrens van Jordanië is het laagste punt ter wereld, vierhonderd meter onder de zeespiegel. De Dode Zee wordt in de Bijbel onder andere `de Zoutzee` genoemd. De pracht van de omgeving en het sterke spirituele symbolisme maken de Dode Zee tot een van de meest spectaculaire plekken ter wereld. Het zeer zoute, geneeskrachtige water, de mineraalrijke modder langs de kustlijn en de heetwaterbronnen hebben een helende werking voor lichaam en geest. Al sinds de oudheid trekt de Dode Zee koningen, keizers, handelaren en profeten aan. De Dode Zee is een oase van rust, waar je je heerlijk

in de watten kunt laten leggen om er geïtaliseerd weer te vertrekken. De luxe hotels bieden een breed scala aan diensten. Drijf lekker op het zeewater of ga zonnebaden. Laat je zorgen wegmasseren door middel van een aroma-massage of laat je omwikkelen met modderwikkels die doordrenkt zijn met etherische oliën. Of geniet van de spectaculaire zonsondergang, terwijl je lekker ontspant in de whirlpool.

JERASH

Ten noorden van Amman ligt Jerash, dat ook wel het Pompeï van het Oosten wordt genoemd. Jerash was net als Amman onderdeel van de Grieks-Romeinse Decapolis, het bondgenootschap van tien steden. Het is één van de best bewaard gebleven Romeinse steden buiten Italië. De zuilengalerijen, baden, theaters en pleinen verkeren nog steeds in uitstekende staat, omdat ze eeuwenlang onder het zand bedolven zijn geweest.

Wandelen door Jerash is een reis terug in de tijd, waarbij je je verbeelding de vrije loop kunt laten. Kun je je voorstellen dat je als een Romeinse veldheer de stad in uw karos binnenrijdt over de geplaveide weg? Of dat je een acteur bent die een toneelstuk opvoert in het amfitheater? Of een priester die een processie de metershoge trap van de tempel van Artemis op leidt?

Je gaat Jerash binnen door de monumentale Zuidpoort. Je wandelt over het door zuilen omringde Ovalen Forum, bezoekt het Romeinse theater en Byzantijnse kerken met mozaïekvloeren. Geniet van een ommetje over de Cardo, de hoofdweg van Jerash en loop langs het Nymphaeum, de aan de waternimfen gewijde fontein. Ervaar zelf de fantastische akoestiek van het theater waar jaarlijks het muziekfestival plaatsvindt. En stel proefondervindelijk vast hoe ingenieus de zuilen door de Romeinen zijn gebouwd om ze tegen aardbevingen bestand te laten zijn.

KONINGSWEG

Wanneer je naar het zuiden reist, voert de bochtige Koningsweg je door landschappen van een bijzondere schoonheid. De Koningsweg wordt genoemd in de Bijbel (Numeri 20:17). Het was de route die Mozes volgde toen hij zijn volk door het land van Edom, in het zuiden van Jordanië, naar Kanaän leidde. En wellicht is de naam zelfs afgeleid van een passage die in het boek Genesis (14:5-8) voorkomt. In deze passage wordt gemeld dat vier koningen uit het noorden optrokken tegen de vijf koningen van de Steden van de Vlakte, waaronder Sodom en Gomorra. Ze namen Lot gevangen, die uiteindelijk door Abraham werd bevrijd. Aan weerszijden van de Koningsweg liggen archeologische vindplaatsen. Je kunt er restanten zien uit het Stenen Tijdperk, de koninkrijken van Ammon, Moab en Edom, de kruisvaarderstijd, vroegchristelijke Byzantijnse kerken, het fort van Herodes, Nabatiese tempels, oude Islamitische steden en de hoofdstad van het Nabatiese koninkrijk, Petra.

PETRA

Een bezoek aan Jordanië is niet compleet zonder een bezoek aan Petra, de hoofdstad van het oude Nabatiese koninkrijk. Deze lang verloren gewaande stad is door mensenhanden uitgehakt in de rozerode rotsen. Petra test je voorstellingsvermogen. Het is een mystieke, glorieuze plek, een eeuwigdurend eerbeton aan een verloren gegane beschaving.

Petra lag op het kruispunt van de Nabatiese specerijenroutes die Jordanië doorkruisten vanuit de Perzische Golf, West-Arabië en de Rode Zee. Ongeveer tweeduizend jaar geleden

werd Petra de hoofdstad van het Nabatiese koninkrijk. De stad was zo beroemd dat een van haar koningen, Aretas IV, zelfs voorkomt in de Bijbel (2 Corinthiërs 11:32).

De natuurlijke rijkdom van het bergachtige gebied en de verfijnde architectuur en cultuur van de Nabateërs vormen een zeer bijzondere eenheid. Het theater, de tempels, façades, graftombes, kloosters, huizen en wegen, alles werd door de Nabateërs uitgehakt in de natuurlijke rozerode zandstenen rotsen. Geen wonder dat Petra op de Werelderfgoedlijst van Unesco staat. Petra is recentelijk uitgeroepen tot een van de moderne zeven wereldwonderen.

De schoonheid en mystiek die Petra omringen hebben door de eeuwen heen veel schrijvers en schilders aangetrokken. De beroemde Schotse schilder David Roberts heeft een serie lithografieën aan Petra gewijd.

Als je Petra binnengaat loop je door de Siq, een diep en small ravijn. Aan het einde van dit ravijn doemt dan plotseling het beroemdste monument van Petra op: al-Khazneh, het Schathuis. Wellicht zult u het herkennen uit de film `Indiana Jones and the Last Crusade`.

Maar het Schathuis is pas het begin. Wanneer je wandelt en klimt door Petra, zullen honderden met de hand uitgehakte gebouwen zich voor je oog ontvouwen. Door de eeuwenlange erosie zijn de veelkleurige muren van een fabelachtige schoonheid.

Volgens de lokale tradities is de bron van Wadi Mousa, de `vallei van Mozes`, de plaats waar hij de rots tweemaal met zijn staf sloeg zodat er water uitkwam (Numeri 20:10-12). In Petra bevindt zich op Jabal Haroun (de Berg Aaron in het Arabisch) ook de schrijn ter nagedachtenis aan de dood van Aaron, de broer van Mozes.

Vanaf het Klooster, Ad-Deir heb je een schitterend uitzicht over de Wadi Araba. Na een lange, steile beklimming kun je ook de Hoge Offerplaats bezoeken. Hier kun je de obelisk zien waarvan men denkt dat ze gewijd zijn aan Dushara en Al `Uzza, de belangrijkste goden van de Nabateërs.

Wadi Ibn Hammad

Eén van de mooiste plekjes in Jordanië. Een schitterend subtropisch gebied, waar u wandelt door ondergrondse doorgangen in het binnenste van deze lavaberg, omgeven door kleurrijke bergwanden en palmbomen. Op sommige plekken zijn de fossielen van vroeger marine leven zichtbaar.

VERSCHILLENDE WADI'S

Tijdens de eerste dagen van de reis zul je verschillende wadi's doorlopen. Wadi's zijn rivierbeddingen die vaak diepe kloven hebben uitgesleten uit de rotsige ondergrond. Van de bos- en waterrijke streken in het noorden tot aan de gortdroge canyon wanden in het midden en zuiden van het land zijn er wadi's in allerlei soorten en maten. De ene kloof is nog mooiere dan de andere en allemaal hebben ze hun specifieke eigenaardigheden. Op deze reis zul je een 4-tal koven doorlopen plus nog die in het gebied bij Petra

WADI RUM

‘Uitgestrekt, weerkaatsend en goddelijk...’ Met die woorden beschreef Lawrence of Arabia de woestijn van Wadi Rum. Lawrence of Arabia is de bijnaam van de Engelse schrijver en legerkapitein T.E. Lawrence. Telkens weer keerde hij terug naar Wadi Rum ‘om tot bezinning te komen.. Ik zou zeggen, zal ik deze keer verder rijden, voorbij de Khazali en alles weten’

Een bezoek aan Wadi Rum is een reis naar een andere wereld, naar een stille en tijdloze plek, waar je je sterk bewust wordt van de nietigheid van de mens. In de woestijn van Wadi Rum leven de Bedoeïenen zoals ze al sinds mensenheugenis gewend zijn. Ze trekken rond door de woestijn op zoek naar de beste plekken om hun kuddes geiten en schapen te hoeden. Waar ze ook gaan, ze nemen hun zwarte tenten met zich mee. Je kunt hier dagenlang ronddwalen zonder een sterveling tegen te komen. Afgezien wellicht van een Bedoeïenenfamilie die haar geitenharen tent heeft opgezet in het rozerode woestijnzand, en af en toe een groepje kamelen. Los daarvan is er niets wat u omringt, behalve torenhoge rotsen van rozerode zandsteen.

Geniet van de gastvrijheid van de Huweitat en de Mzanah, de Bedoeïenenstammen die Wadi Rum al eeuwen bevolken. Proef hun traditionele Arabische maaltijden. Neem de gelegenheid te baat om de nacht door te brengen in een traditioneel Bedoeïenenkamp en geniet van de maan en ontelbare sterren aan het firmament. Kijk naar de zonsondergang en zie hoe de kleuren van rood overgaan in goud en bruin. En lees de inscripties die achtergebleven zijn als stil eerbetoon aan vergane culturen.

Taal, Godsdienst en Feestdagen

De officiële taal is Arabisch. Veel mensen spreken daarnaast Engels, vooral in de steden. Sommigen spreken daarnaast Frans, Duits, Italiaans en Spaans, zij het in mindere mate. De meest voorkomende religie in Jordanië is de Islam. De bevolking bestaat voor ongeveer 96 procent uit Soennitische Moslims. Feestdagen zijn in Jordanië ofwel religieus (Islamitisch of Christelijk) ofwel vieringen van belangrijke gebeurtenissen uit de Jordaanse of Arabische geschiedenis. Niet-Islamitische feestdagen vinden plaats op vastgestelde data. De data van Islamitische feestdagen variëren, omdat ze afhankelijk zijn van de op de maanstanden gebaseerde Moslim kalender. Nationale feestdagen: 1 januari: Nieuwjaarsdag 30 januari: Verjaardag van Koning Abdullah II 1 mei: Dag van de Arbeid 25 mei: Onafhankelijkheidsdag 14 november: Verjaardag van wijlen Koning Hoessein 25 december: Kerst

Culturele overwegingen en kleding

Jordanië is overwegend een land van Moslims. De kleding van vrouwen bedekt vaak hun armen, benen en haar. Westerse vrouwen hoeven zich niet aan deze gewoonten te houden, maar erg onthullende kleding is nooit gepast.

In het oude deel van Amman en buiten de steden wordt voor zowel mannen als vrouwen conservatieve kleding aangeraden. Korte broeken worden zelden gedragen, door mannen noch vrouwen. Topless zonnen is verboden en badpakken verdienen de voorkeur, hoewel voor de zwembaden bij de hotels bikini's geaccepteerd zijn. Zoals in alle landen wordt u aangeraden passende kleding te dragen wanneer u een kerk of moskee bezoekt. Het openlijk tonen van affectie is zeldzaam. Het is echter niet ongebruikelijk voor vrienden, mannen of vrouwen onderling, om hand in hand te lopen.

Van begin april tot eind oktober kan de temperatuur oplopen tot boven de 30°C. Wij raden u lichte zomerkleding aan, evenals een hoofdbedekking en een zonnebril. Zelfs in de zomer kunnen de avonden koel zijn, zodat een trui of sjaal wenselijk kan zijn.

De winters kunnen koud en soms ook nat zijn, met name in Amman en het oosten. U heeft dan een overjas of regenjas nodig. In het zuiden, in de omgeving van Aqaba, is de temperatuur.

Eten en drinken

Voedsel maakt een belangrijk onderdeel van de Arabische cultuur uit en wordt vaak gebruikt om gastvrijheid en gulheid te tonen. Jordaniërs zijn erg gastvrij. Wees niet verbaasd als u wordt uitgenodigd voor een maaltijd in iemands huis? Als een Jordaniër je uitnodigt, meent hij het!

Alcohol is in de Islam verboden, maar is in hotels, restaurants, bars en sommige winkels vrij verkrijgbaar. Het is streng verboden om op straat te drinken. De Islam verbiedt ook het eten van varkensvlees.

De Islam neigt naar het scheiden van de seksen, en u kunt tot de ontdekking komen dat sommige eetgelegenheden alleen mannen binnenlaten. De meeste zullen je als je daarnaar vraagt echter de 'family room' laten zien, een ruimte die is afgescheiden voor vrouwen. Tijdens de Ramadan is het verboden om in het openbaar te roken, te eten of te drinken. Alcohol wordt niet verkocht, behalve aan niet-Moslims in de grotere hotels.

Als Jordaniërs uit eten gaan, bestellen ze over het algemeen maaltijden voor het hele gezelschap. Meestal is dit een keuze uit de mezze of voorgerechten, gevolgd door de hoofdmaaltijd die men met de anderen deelt.

MEZZE

- ~ Khobz: ongedesemd Arabisch brood, rond en plat, dat bij nagenoeg alles wordt gegeten.
- ~ Hummus: een puree van kikkererwten met tahina (pasta van sesamzaad), knoflook en citroensap.
- ~ Falafel: gefrituurde balletjes van kikkererwten.
- ~ Baba ghanoush: een puree van geroosterde aubergine en tahina.
- ~ Foul medames: een puree van gekookte fava-bonen met knoflook, citroensap, komijn en veel olijfolie.
- ~ Kibbe maqliya: gefrituurde balletjes van vlees en burghul (gebroken tarwe) met een gekruide vulling van vlees en uien.
- ~ Fattayer en sumbusek: kleine pasteitjes gevuld met gehakt, scherpe witte kaas of een mengsel van spinazie en groene kruiden.
- ~ Tabouleh: een salade van gehakte peterselie, tomaten, uien en verse munt, gemengd met burghul tarwe en citroensap.

HOOFDGERECHTEN

- ~ Mansaf: het nationale gerecht van Jordanië is een specialiteit van de Bedoeïenen, bestaande uit lamsvlees dat geserveerd wordt op een bed van rijst en pijnboomspitten, met een pittige yoghurtsaus. Mansaf wordt traditioneel met de rechterhand gegeten van een grote gemeenschappelijke schaal.
- ~ Kebabs: stukjes vlees die op een houtskoolvuur geroosterd zijn. Variaties: shish taouk

(kip), shish kebab (lamsvlees of rundvlees) en kofta kebab (gekruid lamsgehakt).

~ Farooj: aan het spit geroosterde kip.

~ Sayadiya: gebakken vis met rijst, voornamelijk in Aqaba geserveerd.

~ NAGERECHTEN

~ Baklava: dunne laagjes filo-deeg met gehakte noten in een zoete honingsiroop.

~ Konafa: reepjes deeg gevuld met noten of geitenkaas, gebakken in siroop.

~ Ataif: een Ramadan traktatie, kleine gefrituurde pannenkoekjes gevuld met noten of kaas.

~ Ma`moud: taartjes met noten en dadels, geparfumeerd met rozenwater.

~ Mohallabiya: een melkpudding met rozenwater of oranjebloesemwater.

~ Sahlab: een warme melkdrink, gekruid met de gemalen sahlab-wortel en opgediend met gehakte pistache-noten, kaneel en rozenwater.

KOFFIE EN THEE

Koffie en thee zijn belangrijke symbolen van gastvrijheid. Het is heel gebruikelijk dat u in kleine winkels koffie of thee krijgt aangeboden, of dat u in iemands huis wordt uitgenodigd. De uitnodiging accepteren is goede etiquette.

Jordaanse koffie is sterk en wordt in kleine kopjes geserveerd, vaak gearomatiseerd met kardemon. Ook wordt vaak Turkse koffie geserveerd; op de bodem van het kopje bevindt zich de koffiedrab, drink het kopje dus niet helemaal leeg. In de steden en grotere hotels zijn ook Amerikaanse koffie en cafeïnevrije koffie verkrijgbaar.

Thee wordt in kleine glaasjes geserveerd en is meestal erg zoet. Een verfrissende variatie is thee met verse munt.

Geografie

Jordanië ligt in het Midden Oosten ten oosten van de rivier de Jordaan. Het land heeft een oppervlakte van ongeveer 90.000 vierkante kilometer en is daarmee twee maan zo groot als Nederland of drie keer zo groot als België. Jordanië is van noord naar zuid ongeveer 380 kilometer lang en van oost naar west ongeveer 400 kilometer breed. Het grenst in het noorden aan Syrië, in het oosten aan Irak, in het zuidoosten en zuiden aan Saoedi Arabië en in het westen aan Israël (+Palestijns autonoom gebied). In het westen ligt de Dode Zee en in het zuidwesten de Rode Zee.

Jordanië is te verdelen in drie landschappen: de Jordaan-vallei, het heuvelland in het westen, en het Oost-Jordaanse woestijnplateau, dat zich tot in Syrië en Saudi-Arabië uitstrekt. Het totale landoppervlak van Jordanië bestaat voor 91% uit woestijn.

Geologisch gezien ligt Jordanië op de plaats waar de grote continenten Eurazië, Afrika en Indië samenkomen. Vandaar dat hier barsten in de aardkorst voorkomen; een van de grootste ter wereld is bijvoorbeeld gelegen in de Golf van Aqaba, 7000 kilometer lang helemaal tot aan Mozambique. Dit is het noordelijke begin van de zogenaamde Grote Slenk of Rift langs welke het Afrikaanse continent over miljoenen jaren in kleinere delen uiteen zal vallen.

De Jordaan-vallei in het westen, is het laagst gelegen dal op aarde. Zo ligt de waterspiegel van het Meer van Tiberias op -210 meter, de Dode Zee ligt op -410 meter, het laagste punt op aarde. De Dode Zee heeft een zeer hoog zoutgehalte van meer dan 30%. De breedte van de zee varieert van 5 tot 16 kilometer, de lengte is 75 kilometer. De diepte varieert van 400 meter in het noorden tot 5 meter in het zuiden. Deze getallen zijn aan verandering

onderhevig omdat de waterspiegel zakt, onder andere door de grote verdamping. De vallei is een zogenaamd breukdal en ontstaan door tektonische bewegingen in de aardkorst. Het dal vormt de noordelijke uitloper van de breuklijn tussen de Afrikaanse en de Arabische aardschollen. Op zeeniveau is het dal ca. 8 kilometer breed ter hoogte van de monding van de Yarmuk in de Jordaan, tot ca. 25 kilometer ten noorden van de Dode Zee. Aan beide kanten van het dal lopen de berghellingen steil omhoog. Ten zuiden van de Dode Zee zet het breukdal zich voort in de zeer droge Wadi Araba, en ter hoogte van Ash-Shawbak wordt het zeeniveau weer bereikt.

Het heuvelland in het westen is meer een plateau, dat op vele plaatsen is doorsneden door diep ingesneden dalen, waardoor wadi's (rivierbeddingen) naar de Jordaan en de Wadi Araba lopen. De hoogste top van Jordanië ligt in het zuidelijke gedeelte, de Jabal Ram met 1754 meter. In het noorden bereikt de Um ad-Daraj en hoogte van 1247 meter.

Ten oosten van het heuvelland strekt zich het zeer uitgestrekte Oost-Jordaanse woestijnplateau uit, met een gemiddelde hoogte van 500-600 meter. Noordoost-Jordanië behoort tot de Syrische woestijn, het zuidoosten tot de woestijnen van het Arabisch Schiereiland. In het oosten lopen een aantal wadi-dalen in de richting van de Wadi as-Sarham.

Al-Azraq en Al-Jafr zijn in dit gebied de belangrijkste oases en kenmerkend voor de gehele Jordaanse woestijn zijn de zwarte lavavelden.

De belangrijkste rivieren zijn de Jordaan (Arabisch: Al-Ghawr) met een lengte van slechts 97 kilometer, en de zijrivieren van de Jordaan, de Jarmoek (Nahr al-Yarmuk) en de Zarqa. De Jordaan ontspringt op de westhelling van de berg Hermon in Syrië en mondt uit in de Dode Zee.

Bevolking

De bevolking van Jordanië is bijna geheel Arabisch, met als belangrijkste minderheidsgroepering de Circassiërs of Tsjerkessen (ca. 100.000 personen), die, op de vlucht voor de vervolgingen van de Russische tsaar, afkomstig zijn uit de Kaukasus. In 1879 kwamen de eerste Circassiërs aan in een volledig verlaten Amman en in 1905 woonden er al enkele duizenden immigranten uit Tsjerkessië. De Circassiërs integreerden volledig in de Arabische maatschappij en leverden belangrijke bijdrages aan de opbouw van Jordanië. Ondanks hun streven naar integratie hebben ze hun eigen identiteit grotendeels weten te behouden.

Ruim de helft van de Jordaanse bevolking is afkomstig uit door Israël bezette gebieden van Palestina; de andere helft zijn Transjordaniërs. De Transjordaniërs wonen in het hele land, terwijl de Palestijnen vooral in de grote steden in het noorden en noordwesten wonen, waar ze vaak belangrijke functies vervullen. De bevolkingsdichtheid in het noorden en noordwesten is steeds aanmerkelijk groter geweest dan in de overige delen van het land. De oorspronkelijke bewoners van de Oostoever zijn voornamelijk bedoeïenen; van hen leidt echter nog maar eenderde een nomadisch bestaan. In 1922 bestond de helft van de bevolking nog uit bedoeïenen, in de jaren zeventig waren er nog maar 50.000 bedoeïenen op een bevolking van twee miljoen. In de woestijn, in het oosten en vooral in de woestijn Wadi Rum leven nu nog een paar tientallen duizenden bedoeïenen.

In 1994 woonde 70% van de bevolking in de steden, geconcentreerd in het noordwesten en op de hoogvlakte. De hoofdstad Amman had aan het begin van de jaren veertig nog geen 20.000 inwoners, en telt nu, samen met Az-Zarqa, 'groot-Amman', ruim 1,5 miljoen mensen. Het oosten van Jordanië is praktisch leeg.

Hierbij zijn veel Palestijnse vluchtelingen, die zich na de Zesdaagse Oorlog van 1967 in de stad vestigden. Als gevolg hiervan bestaat bijna 75% van de bevolking van Amman uit Palestijnen. Ook andere nationaliteiten vluchtten naar het stabiele Jordanië; Libanezen ontvluchtten de burgeroorlog in Libanon en na de Golfoorlog van 1990 kwamen 40.000 Iraniërs naar Jordanië. De (burger-)oorlog in Irak bracht ook honderdduizenden vluchtelingen uit dit buurland. Andere etnische minderheden zijn soennitische Tsjetsjenen, Koerden, Turken en Armeniërs.

De afgelopen tachtig jaar heeft Jordanië een enorme bevolkingsexplosie meegemaakt, van 586.000 inwoners in 1954 tot 6,1 miljoen in 2008. Na de Tweede Golfoorlog keerden vele Jordaanse gastarbeiders terug naar hun land en groeide de bevolking met meer dan zes procent per jaar.

De jaarlijkse bevolkingsgroei is zeer groot: tussen 1985 en 1993 gemiddeld 5,9%, in 1997 4,7% en in 2003 2,78% (Nederland: 0,5%). In vergelijking met Arabische landen als Egypte, Libanon en Tunesië steekt dit percentage er ver bovenuit.

Geboortecijfer: 23,68 per 1000 inwoners.

Sterftcijfer: 2,62 per 1000 inwoners.

Levensverwachting: mannen 75,42 jaar en vrouwen 80,5 jaar.

De gemiddelde bevolkingsdichtheid bedraagt ca. 65 inwoners per vierkante kilometer.

Flora & fauna

Op de schrale Jordaanse bodem groeit de Middellandse Zee vegetatie: platanen, moerbeibomen en koningspalmen. Bij de Dode Zee groeien zoutminnende planten en buiten de woestijnen siergewassen: bougainville, brem, aloë en ganzenvoet. Palmen, dennen, eiken, acacia's, eucalyptussen, oleanders en tamarisken groeien op de oevers van de rivieren en boven onderaardse bronnen. In het Jordaandal, de 'tuin van Jordanië', wordt tarwe, gerst, groenten, fruit en tabak verbouwd.

Behalve de huisdieren: kameel, ezel, paard, hond, varken, schaap, koe, waterbuffel en kip leven er in de bergen jakhalzen, vossen en steenbokken. In de woestijn slangen en woestijnratten. Jordanië is een rustgebied voor de trekvogels uit Europa en Azië. Inheemse soorten zijn duif, gier, adelaar, hop en leuwerik.

Milieu

Het beleid van HT Wandelreizen kent in dit opzicht een aantal richtlijnen:

- Op trektocht wordt voor zoveel mogelijk op gas gekookt. In 2004 hebben we grotendeels de overstap gemaakt van petroleum en hout op gas; het kappen van hout wordt geheel vermeden.
- We laten geen afval achter; een speciale milieudrager is hiervoor verantwoordelijk.

De deelnemers worden met klem verzocht het volgende in acht te nemen:

- Op trektocht de vegetatie ongemoeid te laten.
- Alle afval te verzamelen en mee te nemen/geven tot het eind van de tocht

- Je behoefte te doen op veilige afstand van bronnen en rivieren.
- Liever geen pennen, ballonnen e.d. uit te delen.
- Batterijen mee terug te nemen naar Nederland.

Batterijen

In veel derde wereldlanden functioneert het afval ophaal- en verwerkingssysteem niet of nauwelijks; zeker niet naar onze maatstaven van duurzaamheid. Het weggooien van giftige batterijen is een groot probleem voor de drinkwatervoorziening. Daarom willen we graag hier een steentje bijdragen aan het voorkomen van veel ellende op lange termijn. Neem batterijen dus mee terug naar Nederland.

Lege batterijen? Lever ze in en win!

Win reischeques met lege batterijen!

Heb je 10 lege batterijen? Dan maak je kans op een van de vele reischeques.

Wat moet je doen`

Doe 10 lege batterijen in een zakje. Schrijf je naam, adres, postcode, woonplaats en telefoonnummer op een briefje en stop dat erbij. Deponeer het zakje vervolgens in de inzamelton bij een van de duizenden inleverpunten.

Waar kun je de lege batterijen inleveren`

Supermarkten, winkels (kijk op legebatterijen.nl welke supermarkten en winkels meedoen aan de actie), gemeentedeput / milieustraat of chemokar

Actievoorwaarden

Kijk voor meer informatie over de actie op legebatterijen.nl. Organisator: Stichting Batterijen, Postbus 719, 2700 AS Zoetermeer.

Souvenirs van bedreigde dieren en planten

Het Wereld Natuur Fonds voert campagne over souvenirs van wilde dieren en planten. In de campagne roept het Wereld Natuur Fonds op dit soort souvenirs niet te kopen en de natuur op vakantiebestemmingen te laten zoals die is, zodat we over 10 jaar nog steeds kunnen genieten van die prachtige en onmisbare natuur. Wat veel mensen ook niet weten is dat zij een fikse boete riskeren bij de douane. Want souvenirs van beschermde dieren en planten mogen helemaal niet, of alleen met de juiste vergunningen worden ingevoerd.

Er is een top 10 van bedreigde dieren en planten waarvan veel souvenirs in beslag worden genomen door de douane. Meegebracht door toeristen die vaak niet wisten dat het helemaal niet of alleen met speciale vergunningen mag.

Top 10 van dier- en plantensoorten die vaak de dupe worden van de handel in souvenirs:

- * Koralen
- * Grote Schelpen
- * Olifanten
- * (Zee) schildpadden
- * Grote Katten

- * Slangen en hagedissen
- * Krokodillen
- * Papegaaien
- * Vlinders
- * Orchideeën en cactussen

Natuurlijk kun je ook souvenirs tegenkomen van dieren of planten die hierboven niet zijn genoemd. Als ze zijn gemaakt van wilde dieren of planten, wordt er aangeraden om bij twijfel niet te kopen. Het gaat immers om meer dan regels en boetes. De prachtige natuur op vakantiebestemmingen blijft behouden door te kijken, en niet te kopen.

Welke bedreigde planten en dieren leven er in het Midden Oosten? En wat zijn de meest voorkomende souvenirs van deze soorten die je op je reis kunt tegenkomen? Kijk voor meer informatie op de website van het [WNF](#).